

P L A N

ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA JAVNE USTANOVE OSNOVNE ŠKOLE "MIRSAD PRNJAVORAC" VOGOŠĆA

POLICIJA 122
VATROGASCI 123
HITNA POMOĆ 124
CIVILNA ZAŠTITA 121

Januar, 2020. godine

Na osnovu člana 22. stav (3) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva („Službene novine FBiH“, broj 65/09), član 32. stav (2) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10), Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara i Odluke Školskog odbora broj: 01-138/20 od 24.01.2020. godine

o d o b r a v a s e

Plan zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća Javne ustanove Osnovne škole "Mirsad Prnjavorac" Vogošća.

Ovaj Plan je objavljen na oglasnoj ploči Škole dana 24.01.2020. i stupa na snagu danom donošenja.

**ZAMJENIK PREDSJEDNIKA
ŠKOLSKOG ODBORA**

Sanja Duraković, prof.

Sadržaj

1	Uvod.....	1
1.1	Svrha plana i ciljevi.....	2
1.2	Opis lokacija i građevine u kojima mogu nastupiti incidenti	3
1.3	Broj osoblja i učenika upisanih u Školu	4
1.4.	Rizici koji mogu uticati na Školu (školu kao građevinu, školsku djecu, osoblje škole)	4
2.	Uprava Škole.....	5
3.	Prevencija.....	5
4.	Trening/obuke i vježbe.....	5
5.	Evaluacija.....	6
6.	Oporavak - planiranje oporavka prije prirodne ili druge nesreće.....	6
7.	Način otkrivanja opasnosti, dojava i uzbunjivanje - opšti plan	6
8.	Postupanje pri nastanku incidenata	8
9.	Način provođenja evakuacije i spašavanja.....	10
9.1	Postupci nakon provedene evakuacije.....	12
9.2	Način provođenja spašavanja	12
9.3	Spašavanje osoba s visine.....	13
9.4	Spašavanje u slučaju požara	13
9.5	Spašavanje iz ruševina.....	13
10.	Zborna mjesta evakuiranih osoba	14
11.	Rukovoditelji evakuacije i spašavanja	15
12.	Anexi koji dopunjuju i razrađuju plan zaštite i spašavanja	15

PREGLED IZMJENA

Ovu tabelu je potrebno ažurirati nakon značajnih izmjena u ovom dokumentu.

DATUM AŽURIRANJA	IZMJENE/SADRŽAJI	IZMJENU IZVRŠIO

1 Uvod

Planom zaštite i spašavanja Osnovne škole „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća (u daljem tekstu: Plan) utvrđuju aranžmani za osnove za planiranje, prevenciju, obučavanje, trening i vježbe, evaluaciju, oporavak, planove odgovora, u cilju sprečavanja incidenata koji mogu ugroziti život i zdravlje učenika i školskog osoblja u građevini Osnovne škole „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća, adresa: Jošanička 51, 71320 Vogošća (u daljnjem tekstu: Škola).

Plan Škole je živi dokument, usklađuje se sa Planom zaštite i spašavanja Općine Vogošća i podliježe stalnom ažuriranju i prilagođavanju. Zadužuje se Školski odbor da jednom godišnje, a po potrebi i češće vrši provjeravanje, ažuriranje i održavanje Plana.

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

Evakuacija je organizirano napuštanje radnih prostorija i prostora zbog nastupanja prirodne i druge nesreće ili nekog incidenta;

Prirodna nesreća je događaj koji je prouzrokovani iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, sa ili bez čovjekovog uticaja, koji ugrožava zdravlje ili život ljudi, životinja, uzrokuje štetu na materijalnim dobrima i životnoj okolini.

Druge nesreće podrazumijevaju nesreće prirodnog porijekla ili nesreće koje je uzrokovao čovjek, konkretnog naziva, koje nisu obuhvaćene nijednom drugom klasifikacijom, kao što su: rudarske nesreće, epidemije zaraznih bolesti, avionske nesreće, željezničke nesreće, tehničko-tehnološke nesreće, posljedice terorističkih aktivnosti, neposredne ratne opasnosti i slično.

Spašavanje je pružanje pomoći osobama koje same ne mogu napustiti radne prostorije i prostore.

Incidenti koji mogu ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika su požar, eksplozija, nekontrolisano istjecanje opasnih tvari itd.

Evakuacijski put je posebno izведен put koji vodi od bilo koje tačke u građevini do vanjskog izlaza iz objekta.

Izlaz je dio puta za izlazak iz građevine odijeljen zidovima, konstrukcijama i izlaznim vratima koja osiguravaju izlazak na slobodan prostor izvan zgrade.

Put udaljavanja je put između vanjskog izlaza i mjesta okupljanja evakuiranih osoba izvan zgrade na razini tla.

Mjesto okupljanja je sigurno mjesto koje voditelj evakuacije i spašavanja određuje za okupljanje evakuiranih osoba na otvorenom prostoru u slučaju iznenadnog događaja u građevini.

1.1 Svrha plana i ciljevi

Svrha Plana zaštite i spašavanja škole je da utvrdi organizaciju aktiviranja i djelovanja, zadaća i ljudskih snaga i materijalno-tehničkih sredstava, te mjera i postupaka za provođenje zaštite i spašavanja prije, tokom i poslije prirodne i druge nesreće ili incidenta, te da ojača sposobnost Škole u prevenciji incidenata, kada je to moguće i adekvatno upravljanje, kada je to potrebno. Plan se odnosi na cijelu Školu i pruža okvir za djelovanje u slučaju prirodne i druge nesreće ili nekog incidenta.

Plan Škole se zasniva na općoj organizaciji Škole i baziran na 12 principa:

JEDNOSTAVNOST: Plan mora biti koncizan. Uloge i odgovornosti moraju biti jasno navedeni. Postupak u slučaju prirodne i druge nesreće koji osoblje mora zapamtiti i provoditi se svodi na minimum.

FLEKSIBILNOST: Plan mora biti fleksibilan. Postupci u slučaju prirodne i druge nesreće moraju se provoditi iako je odsutno ključno osoblje ili ako je potrebno promijeniti rutu evakuacije do mesta okupljanja jer je hodnik prepriječen.

SVEOBUVATNOST: Opisuju aranžmane za osnove za planiranje, prevenciju, obučvanje, trening i vježbe, evaluaciju, oporavak i planove odgovora i podplanove.

PROCES DONOŠENJA ODLUKA: Plan će opisati proces donošenja odluka koje se donose u slučaju prirodne i druge nesreće. Dok se incidenti mogu mijenjati način donošenja odluka treba ostati konsistentan.

KONSULTACIJE: Plan mora biti izведен iz konzultacija u okviru školske zajednice na različitim nivoima. Uspješnost plana je najizraženija kod većine ako su bili učesnici prilikom njegove izrade ili su na drugi način doprinjeli njegovoj provodivosti.

PREDOSTROŽNOST: U situacijama u kojima je nejasno ili dostupne informacije nisu potpune, preporučuje se podizanje nivoa pripravnosti na viši nivo, jer bi se niskim nivoom pripravnosti mogao ugroziti adekvatan odgovor. U slučaju manje prijetnje, nivo pripravnosti se može lako spustiti na niži.

UPOZNAVANJE: Svi članovi školske zajednice moraju biti upoznati sa sadržajem plana, obučeni i trebaju redovno vježbati plan. Osim školske zajednice, plan se dostavlja i roditeljima, učenicima, tako da i oni budu upoznati sa njegovim sadržajem.

AŽURIRANJE: Plan se mora redovno ažuriati, po mogućnosti jednom godišnje ili i češće ukoliko postoji potreba da bi se osigurala njegova funkcionalnost i aktuelnost.

KOORDINACIJA: Plan zaštite i spašavanja škole se dostavlja opštinskoj službi civilne zaštite, vatrogascima i drugim službama spašavanja. Njegovo provođenje se koordinira i uvezuje sa planovima svih relevantnih aktera na području opštine.

DOSLJEDNOST: Planovi moraju biti u skladu sa zakonima u oblasti zaštite i spašavanja i zakona o osnovnom obrazovanju. Ne smiju predviđati manji stepen nadzora nad učenicima nego što je to predviđeno zakonom.

OPSEG ODGOVORNOSTI: Plan će opisati opseg i ograničenja odgovornosti školskog osoblja i učenika. Škola je dužna osigurati stalnu sigurnost osoblja i učenika za vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće. Od osoblja i učenika se ne smiju očekivati da se dovode u opasnost u provođenju Plana.

SARADNJA: Plan također treba da sadrži dio koji se odnosi na ulogu škole u pružanju podrške za hitnim službama u opštini (služba civilne zaštite,policija, vatrogasci, hitna pomoća itd.) koji su zakonskom ovlašteni da upravljaju u slučaju prirodne i druge nesreće.

1.2 Opis lokacija i građevine u kojima mogu nastupiti incidenti

Građevina Škole je slobodnostojeća građevina koja se sastoji od etaža suterena, prizemlja, I sprata i II sprata, sa ukupnom bruto površinom $P= 4034,70 \text{ m}^2$.

Građevina je oblika slova „Z“ (nadograđena fiskulturna sala).

Gabaritne tlocrtne dimenzije građevine su $40,60 \times 9,30 \text{ m}$ (zgrada uprave); $47,90 \times 11 \text{ m}$ (učionice i kabineti); $40 \times 15 \text{ m}$ (fiskulturna sala, svlačionice)

Građevina je u državnom vlasništvu. U građevini se nalaze sljedeće prostorije:

- Suteren: $P_{\text{bruto}}=850,05 \text{ m}^2$, a čini ga mala sportska sala, svlačionice, nastavne prostorije/učionice, kotlovnica, biblioteka sa čitaonicom, druge prateće prostorije škole (ostave, kuhinja, prostorija domara, pomoćna prostorija u sklopu kotlovnice, sanitarije) i komunikacije/holovi, hodnici i stepeništa;
- Prizemlje: $P_{\text{bruto}}=1484,55 \text{ m}^2$, a sastoji se od nastavnih prostorija/učionica, kancelarije računovodstva, kuhinje, biffea, „nova“ sportska sala, svlačionice, prostorija za rekvizite i kabinet nastavnika sporta, te druge prateće prostorije škole (ostave, sanitarije) i komunikacije/holovi, hodnici i stepeništa;
- I sprat: $P_{\text{bruto}}=850,05 \text{ m}^2$ obuhvata nastavne prostorije/učionice, kancelarije (direktor, pomoćnik direktora, pedagog, sekretar), zbornica, kao i druge prateće prostorije škole (ostave, sanitarije) i komunikacije/holovi, hodnici i stepeništa;
- II sprat: $P_{\text{bruto}}=850,05 \text{ m}^2$ obuhvata nastavne prostorije/učionice i kabineti, kancelarija stručnog mobilnog tima (psiholog, logoped, defektolog), kao i druge prostorije škole (ostava, sanitarije) i komunikacije/holovi, hodnici i stepeništa.

Građevina je stare masivne građevinske izvedbe zidana punom opekom. Međukatna nosiva konstrukcija izvedena je od od armirane betonske konstrukcije. Krov je izведен od drvene nosive konstrukcije prekriven limom.

Ulagana vrata su od aluminijskog i PVC materijala. Vrata na kabinetima su drvena, a na sanitarnim čvorovima dijelom drvena, a dijelom od PVC materijala. Prozori na građevini su PVC i aluminijski. Građevina se sastoji od 4 etaže (suteren, prizemlje, I i II sprat) i postoje 3 ulaza/izlaza. Horizontalna komunikacija je osigurana hodnicima, a vertikalna sa tri stubišta, koja su dvokratna i betonske izvedbe.

U građevini su izvedene sljedeće instalacije: električne, gromobranske ,telefonske , vodovodne i kanalizacione mreže, unutarnje hidrantske mreže, centralnog grijanja, instalacije razglaša, kompjuterske mreže, vatro dojave i video nadzora.

1.3 Broj osoblja i učenika upisanih u Školu

Školsko osoblje: 87

Ukupan broj učenika upisanih u Školu je 1019.

I razred: 127

II razred: 119

III razred: 120

IV razred: 108

V razred: 124

VI razred: 123

VII razred: 107

VIII razred: 94

IX razred: 97

Učenici: (učenici sa posebnim potrebama - broj)

I razred: 1

II razred: 1

III razred: 0

IV razred: 1

V razred: 1

VI razred: 0

VII razred: 2

VIII razred: 1

IX razred: 0

1.4. Rizici koji mogu uticati na Školu (školu kao građevinu, školsku djecu, osoblje škole)

1. poplava
2. veliki požar
3. neispravnost, oštećenost i sl. električnih instalacija i opreme
4. suša
5. mali požar
6. drumski saobraćaj
7. olujno nevrijeme

Osoblje Škole obavezno je da redovno prati razvoj situacije i potencijalne rizike u Školi (detaljna analiza rizika Škole je data u aneksu I ovog Plana.)

2. Uprava Škole

Uzimajući u obzir da Škola mora biti u stanju provoditi Plan i u slučaju prirodne i druge nesreće ili nekog incidenta, uprava Škole je odgovorna za nesmetano provođenje Plana i u tu svrhu obezbeđuje potrebnu organizaciju, opremu, osoblje, prostor, sisteme i ostale komponente koje trebaju da stoje na raspolaganju za slučaj prirodne i druge nesreće ili nekog incidenta. Uprava je također odgovorna za planiranje u skladu sa identificiranim rizicima, za održavanje i provođenje Plana, kao i njegovu provjeru kroz vježbe i obuke kako učenika tako i nastavnog i drugog osoblja.

Direktor Škole aktivira Plan. U odsustvu direktora dežurni nastavnik preuzima odgovornost. Direktor daje saglasnost za nabavku potrebnih sredstava neophodnih za adekvatan odgovor na prirodnu i drugu nesreću.

3. Prevencija

Škola nastoji implementirati preventivne inicijative i integrirati ih u svoje planske inicijative. Cilj je ili potpuno izbjegići incidente, smanjiti vjerovatnoću da se mogu desiti ili smanjiti posljedice do nivoa koji je prihvatljiv, gdje će se moći riješiti normalnim operativnim procedurama, bez aktiviranja Plana.

Planiranje pripravnosti u oblasti prevencije u Školi se vrši na osnovu procjene ugroženosti koja se redovno ažurira, gdje se određuje tolerancija Škole prema različitim incidentima i koje će inicijative biti odabrane. Škola stavlja akcenat na sljedeća tri pitanja:

- Koje incidente nastoji spriječiti?
- Na koji način se može incident spriječiti?
- Na koji način se prevencija može integrirati u planske inicijative?

Riziko-baziranim pristupom su analizirani rizici koji su neprihvatljivi za Školu, a koji mogu značajno uticati na njen kontinuitet funkcionalnosti. Prilikom izbora rizika koji su neprihvatljivi za školu, fokus je stavljen na relativno rijetke, ali potencijalno ozbiljne rizike. Za svaki od izabralih rizika se u dopunskim dokumentima navode mjere i postupci koji će se poduzeti i koja sredstva stoje na raspolaganju (tabela o preventivnim mjerama koje Škola treba da poduzme je data u Aneksu II ovog Plana).

4. Trening/obuke i vježbe

Škola kroz različite vidove treninga, obuka i vježbi osigurava da učenici i školsko osoblje posjeduju neophodne vještine za obavljanje djelatnosti i zadataka iz Plana.

Svrha provođenja vježbi je provjera i razvijanje funkcionalnosti organizacije Škole za slučaj prirodne i druge nesreće ili incidenta. Škola redovno provodi vježbe evakuacije (tabela o treninzima/obukama i vježbama koje Škola treba da provede je data u Aneksu III ovog Plana).

5. Evaluacija

Nakon velikih prirodnih i drugih nesreća, incidenta i vježbi Škola provodi evaluaciju. U svrhu evaluacije Škola uspostavlja nezavisnu grupu za evaluaciju nesreće ili vježbe. Grupa postavlja evaluacijske kriterije. Nakon evaluacije grupa pravi zaključke u formi informacije, nakon čega se daju preporuke za poboljšanje.

Cilj evaluacije je dobijanje uvida u efikasnost i ispunjavanje procedura i postavljenih ciljeva tokom vježbi. Sljedeći faktori su uključeni u evaluaciju:

- pokrenute preventivne mjere;
- da li je osoblje i učenici posjedovali potrebne kompetencije;
- koji planovi, standardni operativni postupci i drugi akti/dokumenti trebaju biti revidirani i dopunjeni;
- da li je upravljanje nesrećom moglo biti izvršeno na drugi način;
- da li se tokom odgovora na prirodnu ili drugu nesreću mogla koristiti druga oprema, sistemi, tehnologije itd.

6. Oporavak - planiranje oporavka prije prirodne ili druge nesreće

Planiranje oporavka prije prirodne ili druge nesreće se sastoji od niza odluka i aktivnosti koje se trebaju poduzeti prije ili poslije prirodne ili druge nesreće da bi se:

- identificirali i uspostavili zajednički ciljevi i strategije oporavka - da bi se usmjerilio donošenje odluka nakon prirodne ili druge nesreće, treba osigurati da aktivnosti pomoći i oporavka budu u skladu sa dugoročnim razvojnim ciljevima i da povećavaju otpornost na buduće nesreće.
- razvili i imali na raspolaganju kapaciteti za planiranje, pokretanje i upravljanje – efikasan, prilagodiv i koordiniran oporavak koji je usmjeren prema ciljevima oporavka.

U operativnom smislu, planiranje oporavka prije prirodne ili druge nesreće se sastoji od tri glavne komponenete:

1. Razvijanje ciljeva i strategija za oporavak poslije prirodne ili druge nesreće na osnovu scenarija prirodnih ili drugih nesreća;
2. Kreiranje organizacijske strukture koja određuje uloge i odgovornosti nakon prirodne ili druge nesreće;
3. Planiranje i implementacija aktivnosti prije prirodne ili druge nesreće će ubrzati planiranje i implementaciju poslije prirodne ili druge nesreće.

7. Način otkrivanja opasnosti, dojava i uzbunjivanje - opšti plan

Otkrivanje i dojavu požara i općenito poremećaja na građevini, opremi i instalacijama, koji bi mogli izazvati opasnost po život i zdravlje osoba i imovinu, vrše svi zaposleni i učenici. Dojavu obavljaju lično ili telefonom i to: dežurnom zaposleniku - dežurnom nastavniku - direktoru. Oni dalje procjenjuju situaciju i poduzimaju potrebne mjere (dovjavo, uzbunjivanje, evakuacija, pozivanje vanjskih faktora i sl.)

Isti postupak provodi se i u slučaju pojave opasnosti od bilo koje elementarne nepogode.

Sistem obavještavanja:

- telefon,
- mobilni telefon.

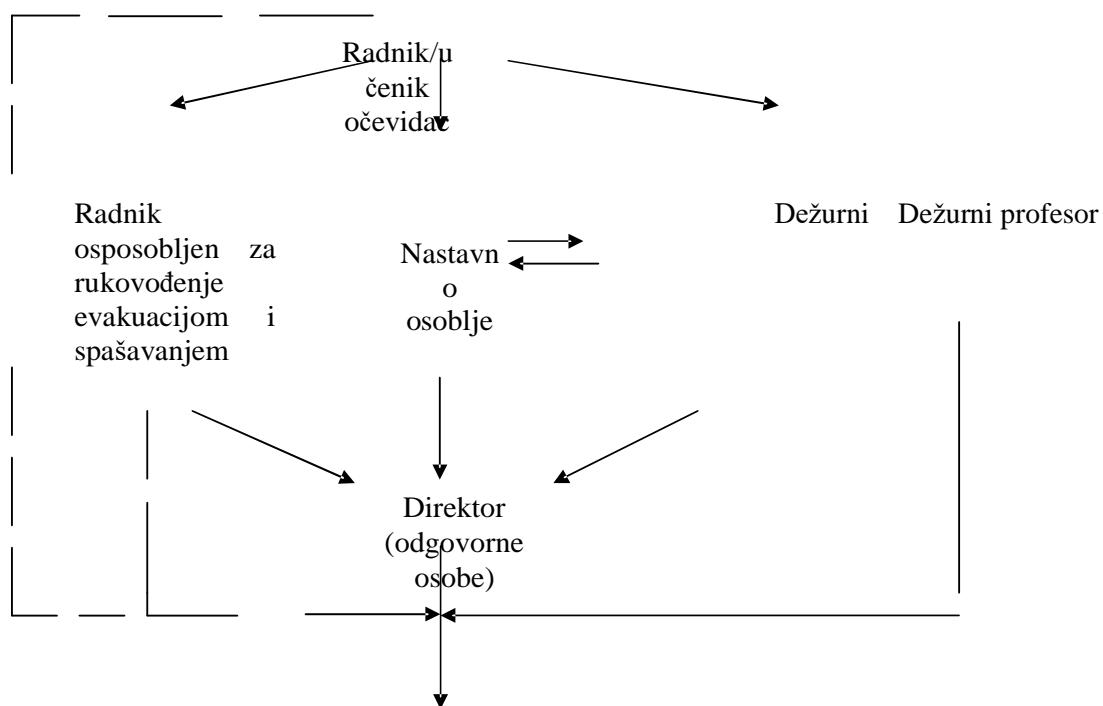
Dojavu incidenata treba obaviti na sljedeće brojeve telefona:

- kancelarija sekretara tel: 033/430-910, 061/505-813.
- kancelarija direktora tel: 033/430-911, 061/211-576.

Način davanja uzbune:

1. Uzbunjivanje na lokaciji u slučaju incidenta koristi se školsko zvono. Za slučaj uzbune moraju se hitno odrediti osobe koje će obići sve prostorije u građevini i sistemom mobilne veze obaviti uzbunjivanje.
2. Naredbu za uzbunjivanje daje direktor, osoba koja ga u odsustvu mijenja i/ili osoblje koje je osposobljeno za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

Shema dojave u slučaju incidenta

Obaveza izvještavanja vanjskih aktera o incidentu

Institucija, službe i poduzeća koja se moraju ili obavještavaju po potrebi u slučaju incidneta su:

R. br .	Naziv	Broj telefona
1.	Općinska služba za civilnu zaštitu/operativni centar	121; 033/586-415
2.	MUP - Policijska uprava	122; 033/580-800, 033/580-803
3.	Stanica saobraćajne policije	
6.	Vatrogasna jedinica	123; 033/664-115
7.	Hitna medicinska pomoć	124; 033/611-111
8.	Bolnica	
9.	Dom zdravlja	033/432-518, 033/436-384, 033/436-383
10.	Elektroprivreda	080/020-133
11.	Vodovod i kanalizacija - dežurna služba	033/210-707

8. Postupanje pri nastanku incidenata

Požar

U slučaju nastanka požara potrebno je:

- obavijestiti direktora, sekretara, dežurnog nastavnika i domara škole;
- ugasiti požar ako se to može učiniti bez opasnosti za sebe ili druge osobe;
- gašenje požara, evakuaciju i spašavanje obavljati istovremeno u skladu s načelima vatrogasne taktike a ukoliko zatečeno stanje to ne omogućava, akcija evakuacije i spašavanja ima prioritet nad gašenjem;
- prilikom evakuacije, pridržavati se znakova i upozorenja voditelja evakuacije i spašavanja;
- ukoliko se požar ne ugasi odmah, pozvati vatrogasnu jedinicu na telefonski broj 123, ili Općinsku službu civilne zaštite, centralu 033/664-115.
- udaljiti se što je više moguće od centra požara (ako ste zatočeni u građevini), zatvoriti sva vrata između sebe i centra požara, mokrim krpama spriječiti prodiranje dima u prostoriju, ako je moguće otvoriti prozore i privući pažnju na sebe dozivanjem i mahanjem kroz prozor;
- prilikom spašavanja slijediti upute osoba koje provode spašavanje;
- goruće odjevne predmete gasiti prekrivanjem uz pomoć deke ili ostalih odjevnih predmeta (valjanjem po podu); ako jedino preostaje gašenje ohladijanjem, voda se smije koristiti samo nakon pouzdanog isključivanja struje na dijelovima zgrade i u dovoljnoj udaljenosti od ostalih dijelova koji su pod naponom;

Poplava

U slučaju poplave:

- zadržati prisebnost i ne paničiti
- dobro procijeniti situaciju i nivo opasnosti
- obavijestiti direktora, sekretara, dežurnog nastavnika i domara škole;
- isključiti električne uređaje i instalacije u prizemlju škole;
- pripremiti djecu za evakuaciju, te obavijestiti prevoznike i roditelje djece o novonastaloj situaciji u cilju bržeg prevoza kući;
- evakuiranje djece na zborna mjesta i prozivka učenika;
- obavijestiti Općinsku službu civilne zaštite 121, centrala 033/586-415
- provjeravanje svih prostorija u školi od strane rukovodioca evakuacije;
- izmještanje učila, računara i ostalih tehničkih uređaja;
- izmještanje knjižne građe ukoliko se procijeni da je ugrožena;
- postavljanje "zečijeg nasipa" na ulazima u prizemlje;
- uvodenje dežurstva u školi dok ne prođe neposredna opasnost.

Nesreće u drumskom saobraćaju

- zadržati prisebnost jer je panika uvijek pogubna;
- pružanje prve medicinske pomoći od strane obučenih osoba;
- dojava ambulanti porodične medicine Vogošća, hitnoj medicinskoj službi i PU Vogošća;
- obilježiti (označiti) mjesto nesreće;
- obavijestit direktora, dežurnog nastavnika i roditelje unesrećenih.

Suša

- obavlještanje relevantnih partnera (MONKS, aktivisti MZ, Općinska služba CZ);
- pravovremena nabavka cisterni pitke i tehničke vode;
- obavlještanje učenika o nošenju boca pitke vode;
- pooštiti mjere lične higijene radi očuvanja zdravlja i sprečavanja epidemije;
- pojačati održavanje sanitarnih prostorija škole higijenskim sredstvima;

Zemljotres

Kod prvih podrhtavanja tla:

- sačuvati prisebnost i ne paničiti jer je panika pogubna;
- odmah napustiti građevinu i udaljiti se na siguran prostor.

Kod snažnog podrhtavanja tla:

- ostati unutar građevine, žurno se skloniti na sigurnija mjesta unutar prostorija (ispod nosivih konstrukcija građevine, pod okvire vrata, ispod stola...);
- odmaknuti se što dalje od staklenih površina i pregradnih zidova.

Nakon prestanka potresa:

- kada prestanu prvi potresi, napustiti prostorije na najpogodniji način;
- ako se ostane pod ruševinama pozivati u pomoć luanjem čvrstim predmetom po građevini, instalacijama ili na drugi način svratiti pozornost na sebe;

- pomoći stradalima, ali ne pomicati teško povrijeđene;
- isključiti električnu struju na glavnoj sklopci te zatvoriti plin i vodu na glavnom ventilu;
- postupati prema uputama dobivenim putem sredstava javnog priopćavanja.

Olujno nevrijeme

Kod pojave olujnog nevremena kao što su olujni vjetrovi, grom, tuča potrebno je:

- skloniti se u sigurnije prostore unutar građevine (u središnje, odnosno unutarnje prostorije), odmaknuti se od prozora i prolaza s prozorima te od većih ostakljenih površina, a vrata i prozore na građevini dobro zatvoriti;
- isključiti iz pogona električne uređaje i instalacije, te prema potrebi druge instalacije i uređaje.

Opasnosti izvan školskih prostorija

U slučaju opasnosti izvan školskih prostorija potrebno je poduzeti slijedeće:

- uključiti radio ili tv prijemnik i poslušati saopštenje o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti u slučaju prirodne i druge nesreće;
- poduzeti mjere zaštite koje će pomoći u pripremi za opasnost;
- smjestiti se u najsigurnije unutarnje prostorije zgrade;
- čvrsto i po mogućnosti nepropusno zatvoriti sve vanjske otvore na građevini;
- isključiti sve instalacije i uređaje koji bi mogli izazvati određene opasnosti.

Za organizaciju boravka u zgradama zaduženi su voditelji evakuacije i spašavanja i osobe obučene za pružanje prve medicinske pomoći (vidi anekse).

9. Način provođenja evakuacije i spašavanja

Na znak uzbunjivanja o prirodnjoj i drugoj nesreći ili kod nastupa incidenta svi učenici i zaposlene osobe u Školi dužne su se evakuirati prema odredbama ovog Plana, odnosno, prema uputama osoba zaduženih za rukovođenje akcijom evakuacije i/ili nastavnog osoblja koje trenutno nalazi na nastavi u pojedinim učionicama i drugim mjestima u Školi.

Način izvođenja evakuacije iz suterena i prizemlja građevina je slijedeći:

- a) evakuacija od mjesta boravka učenika i radnog mjesta ili drugog mjesta u Školi gdje se učenik ili radnik zatekao u slučaju uzbunjivanja, obavlja se u principu prolazima i hodnicima do glavnog ili pomoćnog izlaza.

b) PLAN NAPUŠTANJA ŠKOLE(suteren):

Cijeli suteren, osim kabineta tehničke kulture, napušta zgradu krećući prema glavnom ulazu/izlazu u školsko dvorište.

Kabinet tehničke kulture, napušta zgradu na sporedni ulaz pored velike sale i izlazi na školsko igralište.

PLAN NAPUŠTANJA ŠKOLE (prizemlje):

Učionice 1 – 3, ured računovodstva, kabinet informatike i kuhinja napuštaju zgradu kroz glavni izlaz/izlaz i okupljaju se na školskom dvorištu.

Učionice 4 i 5, napuštaju zgradu kroz pomoćni izlaz, pored velike sale, i okupljaju se na školskom igralištu.

- c) domar je dužan hitno obići sva vanjska vrata i provjeriti jesu li zaključana i privremeno učvrstiti krila vrata u otvorenom položaju,
- d) u slučaju da je jedan izlaz blokiran, osoba zadužena za rukovođenje evakuacijom, bez panike, upućuje učenike i radnike na drugi izlaz,
- e) u slučaju da su blokirana izlazi, nužna evakuacija se može izvršiti preko prozora u prizemnim prostorima Škole,
- f) nakon izlaza iz građevine učenici i radnici se kreću i moraju se okupljati na određenim zbornim mjestima, gdje će od rukovoditelja evakuacije i spašavanja dobiti dalje upute.

Način izvođenja evakuacije sa spratova građevine je sljedeći:

- a) evakuacija od mjesta boravka učenika i radnih mjesta na spratu gdje se učenik ili radnik zatekao u slučaju uzbunjivanja, obavlja se hodnicima do stubišta, stubištem silaze u prizemlje, gdje preko predprostora stubišta, prolaza i hodnika u prizemlju dolaze do izlaza (vanjska vrata) i odlaze do zbornog mjesta poligona.

PLAN NAPUŠTANJA ŠKOLE (I sprat):

Učionice 1,2 i 3, napuštaju zgradu kroz glavni izlaz/izlaz i okupljaju se u školskom dvorištu. Učionice 4 i 5, napuštaju zgradu kroz pomoćni izlaz, pored velike sale, i okupljaju se na školskom igralištu.

Direktorica, stručna služba, i administrativno-tehničko osoblje zgradu napuštaju kroz glavni ulaz i okupljaju se na školskom igralištu.

PLAN NAPUŠTANJA ŠKOLE (II sprat):

Učionice 1, 2, 6 i kabinet informatike na drugom spratu, napuštaju zgradu kroz glavni ulaz/izlaz i okupljaju u dvorištu škole (glavni ulaz/izlaz).

Učionice 3,4 i 5 na drugom spratu, napuštaju zgradu kroz pomoćni izlaz, kod velike sale, i okupljaju se na školskom igralištu.

- b) u slučaju da je jedan izlaz s spratnih prostora blokiran osoba za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem, bez panike upućuje učenike i radnike na drugo stubište,
- c) nakon izlaska iz spratnih prostora, odnosno, građevine učenici i radnici se kreću i moraju okupiti na određenim zbornim mjestima na otvorenom prostoru gdje će od rukovoditelja evakuacije i spašavanja dobiti dalje upute.

Evakuacijski putevi, smjerovi kretanja i izlazi prikazani su u situacijskom planu tlocrta građevine koji se nalaze u grafičkim prilozima ovog Plana i obješeni su po spratovima.(prilog 1.)

Ključevi vrata prostorija i izlaznih vrata građevine nalaze se u sekretarijatu Škole, kod direktorice i pomoćno-tehničkog osoblja.

Svaki je nastavnik u fazi pripreme i evakuacije dužan:

- okupiti učenike,
- upoznati učenike s pojavom prirodne i druge nesreće ili incidenta, poduzeti mjere za uklanjanje panike i to bez uzbuđenja i straha,
- izdati kratka i jasna naređenja za evakuaciju, a usmjeravajući ih na tačno određeni prolaz i na određeno mjesto za okupljanje,
- usmjeriti učenike da se prema izlazima kreću u redu na tih i brz način; svako trčanje treba strogo zabraniti,

- organizovati pomoć pri izlasku ozlijedenim učenicima tako da im pomažu neozlijedeni učenici
- provjeriti jesu li svi učenici i radnici napustili građevinu (kancelarije, kabinete, čitaonice, sanitарne prostorije i dr.).

Ostali zaposleni radnici na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju moraju učiniti sljedeće:

- u prvoj fazi:

- upućivati učenike prema najbližim izlazima za evakuaciju iz građevine
- nadzirati cijeli tok evakuacije učenika
- pomoći pri izlazu ozlijedenim učenicima
- u slučaju da je koji izlaz blokiran uputiti učenike na najbliži sljedeći izlaz
- svojim ponašanjem djelovati tako da se ne stvara panika
- obaviti brzi nadzor jesu li svi učenici napustili građevinu.

- u drugoj fazi:

- isključiti iz rada opremu i uređaje kojima rukuju i isključiti potrebne instalacije
- nakon što su građevinu napustili svi učenici obaviti vlastitu evakuaciju
- tokom evakuacije izvršavati naredbe osoba zaduženih za rukovođenje evakuacijom
- nakon izlaska iz građevine moraju se okupiti na određenom zbornom mjestu, gdje će dobiti daljnje upute.

Rukovoditelji evakuacije i spašavanje dužni su za vrijeme evakuacije:

- nadzirati i koordinirati akcije u svrhu evakuacije
- obzirom na razvoj događaja tokom evakuacije, izdavati naređenja pojedinim nastavnicima i drugim odgovornim radnicima za poduzimanje posebnih mjera u vezi sa nastalim promjenama
- poduzimati dodatne mjere posebno u slučajevima kada evakuacija nije u cijelosti izvedena.

9.1 Postupci nakon provedene evakuacije

Nakon provedene evakuacije i okupljanja učenika i radnika na zbornim mjestima, rukovoditelji evakuacije i spašavanja, procjenjuju situaciju u okviru koje:

- s nastavnim osobljem provjeravaju jesu li svi učenici i radnici napustili građevine
- određuju radnje koje treba poduzeti na nužnom saniranju posljedica incidenta (gašenje požara i sl.)
- određuju radnje, koje treba poduzeti radi provođenja akcije spašavanja osoba koje su blokirane u dijelovima građevine (korištenje opreme za izvođenje spašavanja, određivanje rasporeda i redoslijeda spašavanja i sl.)
- otpuštaju kućama preostale osobe koje ne mogu sudjelovati u dalnjim akcijama.

9.2 Način provođenja spašavanja

U svim slučajevima, kad evakuacija učenika i radnika nije provedena u potpunosti, pristupa se akciji spašavanja preostalih osoba.

U ovoj akciji sudjeluju:

- osobe koje odrede rukovoditelji evakuacije spašavanja
- pripadnici profesionalne vatrogasne jedinice
- prema potrebi stručne osobe drugih poduzeća.

Rukovoditelji evakuacije i spašavanja, u okviru svog djelokruga rada, utvrđuju putem izviđanja sljedeće:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze
- kakva im neposredna opasnost prijeti
- je li nastupila panika
- koji su hodnici i stubišta neprohodni.

Istovremeno ocjenjuju koja su sredstva za spašavanje potrebna i koja su osobna i kolektivna zaštitna sredstva potrebna za radnike koji ovu akciju provode.

Do dolaska vatrogasne jedinice, u granicama mogućnosti, koriste vlastita sredstva za spašavanje.

Nakon dolaska vatrogasne jedinice koristit će se oprema za spašavanje vatrogasne jedinice, a rukovođenje preuzima komandir smjene vatrogasne jedinice

9.3 Spašavanje osoba s visine

Za spašavanje osoba s visine treba koristiti vlastitu raspoloživu opremu. Nakon dolaska profesionalne vatrogasne jedinice koristiti će se oprema za spašavanje sa visina.

9.4 Spašavanje u slučaju požara

U slučaju požara moraju se ponajprije spašavati ugrožene osobe, a tek onda kreće akcija za konačno savladavanje požara. Rukovoditelji evakuacije i spašavanja određuju način spašavanja osoba u slučaju požara.

Rukovoditelji evakuacije i spašavanja u saradnji s nastavnim osobljem, odredit će mjesta na kojima će se skupiti sredstva za gašenje požara, kako bi se u što kraćem vremenu spasile osobe zaostale u gorućoj građevini.

U svakom slučaju poziva se vatrogasna jedinica.

U slučaju požara koji otežava spašavanje učenika i radnika, potrebno je:

- odmah uporedno s ostalim radnjama spašavanja osoba da vatrogasci pristupe gašenju požara
- isključuju se instalacije koje predstavljaju opasnost u slučaju požara (električna struja, sistem grijanja)
- prilikom napuštanja ugrožene prostorije zatvaraju se prozori i vrata
- otvaraju se vrata i prozori na hodnicima, stubištima i prostorijama u kojima se obavlja evakuacija, odnosno, spašavanje radi odvoda dima i prevelike topline
- određuje se probijanje zidova, stropova i slično, kako bi se zaobišla ugrožena mjestra i obavilo spašavanje blokiranih osoba, te učinkovita akcija gašenja požara.

9.5 Spašavanje iz ruševina

Pretraživanje ruševina i spašavanje zatrpanih osoba obavljaju rukovoditelji evakuacije i spašavanja, pripadnici vatrogasne jedinice i radnici koji su za to određeni.

U slučaju rušenja zgrade ili njezinog dijela mora se odmah:

- isključiti struju, vodu, sistem grijanja i dr.
- utvrditi kritična mjesta kojima je potrebno obratiti pažnju
- utvrditi mjesta odakle se javljaju zatrpani i ozlijedeni
- utvrditi dijelove zgrade koji bi se tokom spašavanja mogli srušiti, te poduzeti mјere otklanjanja opasnosti od rušenja.

Spašavanje osoba iz ruševina treba obavljati krajnje oprezno kako ne bi došlo do ozljeda osoba ili novih ozljeda već ozlijedenih osoba. Pri spašavanju treba koristiti namjenski alat i opremu, a u krajnjem slučaju i građevinsku mehanizaciju pod nadzorom građevinskih stručnjaka.

10. Zborna mjesta evakuiranih osoba

Svi učenici i radnici nakon izlaska iz građevina, u slučaju incidenta, moraju se okupiti na zbornim mjestima koja su određena za okupljanje na otvorenom prostoru.

Na zborna mjesta za okupljanje moraju doći učenici i radnici u slučaju bilo kojeg incidenta osim u slučaju olujnih vjetrova, grada i širenje oblaka opasnih tvari u vanjskom prostoru.

U tim slučajevima treba postupiti prema sljedećem:

- ne napuštati građevine
- smjestiti se u najsigurnije unutarnje prostorije
- čvrsto i po mogućnosti nepropusno zatvoriti sve vanjske otvore na građevini, odnosno, prostorijama
- u suradnji i po naredbi rukovoditelja evakuacije i spašavanja i/ili nastavnika isključiti iz upotrebe sve instalacije, mašine i uređaje koji bi mogli izazvati akcidentne situacije
- nakon prolaska opasnosti postupiti prema uputama rukovoditelja evakuacije i spašavanja.

Na lokaciji se određuje sljedeće zborni mjesto za okupljanje na otvorenom prostoru:

ZBORNO MJESTO BROJ 1. Školsko dvorište
ZBORNO MJESTO BROJ 2. Školsko igralište

Na ovom zbornom mjestu trebaju se okupiti svi učenici i radnici.

Nakon okupljanja učenici i radnici moraju:

- mirno sačekati daljnja naređenja i upute
- ne smiju stvarati naknadnu paniku
- ne smiju se razilaziti niti se samovoljno ponašati
- ne smiju se vraćati u građevine dok za to ne dobiju odobrenje rukovoditelja evakuacije da je ulaz siguran.

Na zbornom mjestu rukovoditelji evakuacije trebaju:

- utvrditi jesu li svi učenici i radnici napustili građevine
- ako učenici i radnici nisu na broju, poduzeti akcije spašavanja
- obaviti koordinaciju dalnjeg djelovanja s drugim rukovoditeljima evakuacije i spašavanja, nastavnim osobljem i zapovjednikom profesionalne vatrogasne postrojbe grada

- organizirati pružanje prve pomoći ozljeđenima, a teže ozljeđene uputiti u medicinske ustanove (prva pomoć, dom zdravlja, bolnica).

Popis radnika koji su osposobljeni za pružanje prve i medicinske pomoći nalazi se u Aneksu VII ovog Plana.

11. Rukovoditelji evakuacije i spašavanja

Osposobljavanje za evakuaciju i spašavanje obavlja se praktično u tri dijela:

- osposobljavanje rukovoditelja za evakuaciju i spašavanje
- upoznavanje svih radnika s načinom evakuacije i spašavanja
- provođenje praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja.

Za provođenje evakuacije i spašavanja moraju se odrediti i ospособити radnici po posebnom programu.

Kod izbora radnika koji će se ospособити за rukovoditelje evakuacije i spašavanja u slučaju nastupa iznenadnog događaja potrebno je voditi računa, da to budu radnici koji će obzirom na svoje fizičke, prirodnije i zdravstvene sposobnosti, moći obaviti predviđene radnje, te da su po mogućnosti već uključeni u jedinicu civilne zaštite, DVD i slično.

Raspored rada rukovoditelja evakuacije i spašavanja treba biti na način da su zastupljeni u svakoj organizacijskoj cjelini i u svakoj smjeni rada.

Popis radnika koji su osposobljeni za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem nalazi se u Aneksu VI ovog Plana.

Škola je dužna o sigurati da se najmanje jednom godišnje organizira praktična vježba evakuacije i spašavanja. Praktičnu vježbu evakuacije i spašavanja obavljaju i provode rukovoditelji evakuacije i spašavanja u saradnji s nastavnim osobljem i profesionalnim vatrogascima.

12. Anexi koji dopunjaju i razrađuju plan zaštite i spašavanja

- Alati za identifikaciju i analizu rizika
- Aneks I – Procjena ugroženosti
- Aneks II – Preventivne mjere smanjenja uticaja hazarda/prijetnje školi
- Aneks III – Treninzi, obuke i vježbe koje škola organizuje u cilju poboljšanja pripravnosti na prirodne i druge nesreće i incidente.
- Aneks IV – Odgovorne osobe za provođenje evakuacije
- Aneks V – Popis opreme za zaštitu i spašavanje u školi
- Aneks VI – Uposlenici obučeni za spašavanje
- Aneks VII – Uposlenici obučeni za pružanje prve medicinske pomoći
- Prilog 1- SITUACIJSKI PLAN: Tlocrt škole po etažama sa uputama i smjeru kretanja u slučaju evakuacije.

Alati za identifikaciju i analizu rizika

Vjerovatnoca	Vrlo visoka vjerovatnoća (5)					
	Visoka vjerovatnoća (4)				Neispravnost, preopterećenje sl. električnih instalacija i opreme	Veliki požari
	Prosječna vjerovatnoća (3)			Nesreće u drumskom saobraćaju Olujno nevrijeme	Mali požar	
	Niska vjerovatnoća (2)		Poplava	Zemljotres Epidemija		
	Vrlo niska vjerovatnoća (1)					
	Vrlo visok rizik	Ograničen (1)	Osrednji (2)	Ozbiljan (3)	Jak (4)	Kritičan (5)
Uticaj / Posledice						

Scenariji prijetnje scenarios	 <ul style="list-style-type: none"> = Ne treba nista mijenjati = Potrebna prilagodavanja = Nedovoljno -Potrebne velike promjene 	Procjena nivoa ugroženosti/ranjivosti		
		Prije incidenta - Pripreme (planovi, preventivne mjere, itd.)	Za vrijeme incidenta - Kapaciteti za odgovor i ublažavanje	Poslije incidenta - Kapaciteti za oporavak
1_mali požar				
2_veliki požar				
3_neispravnost, preopterećenj i sl.električnih Instalacija i opreme				
4_poplava				
5_suša				
6_nesreće u drumskom saobraćaju				
7_olujno nevrijeme				
8_				
9_				
10_				
11_				
12_				

Aneks I - procjena ugroženosti

Rizična situacija	Posljedice	Preventivne mjere	Mjere odgovora	Relevantni partneri
Neispravnost, preopterećenje i sl. električnih instalacija i opreme	<ul style="list-style-type: none"> -požar -opasni produkti i izgaranja -oštećenje ili uništenje građevine i instalacija -požar -oštećenje ili uništenje učila, namještaja, računala idr. -prestanak rada -panika -ozljede -gušenje -trovanje -smrt 	<ul style="list-style-type: none"> -rekonstrukcija dotrajalih i prevazidjenih energetskih instalacija -popravka i zamjena oštećenih električnih instalacija -redovno kontrolisanje ispravnosti instalacija, električnih uređaja i ostale opreme 	<ul style="list-style-type: none"> -eventualnon pružanje prve pomoći -evakuacija ugroženih osoba na sigurno mjesto -dojava nadležnim službama -dojava elektroistribuciji da prekine napajanje električnom energijom -isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje koji bi mogli izazvati određene opasnosti -izmjještanje dokumentacije, računala, uređaja i ostale značajnije opreme 	<ul style="list-style-type: none"> -Vatrogasna jedinica Vogošća-dežurna služba -Elektroistribucija Vogošća -Opštinski štab CZ -Hitna medicinska pomoć -Policjska uprava Vogošća -Vlada KS
Suša	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatak vode za piće -nedostatak vode za održavanje higijene školskih prostorija -pojava i širenje zaraznih bolesti -prestanak rada 		<ul style="list-style-type: none"> -dojava nadležnim službama o nedostatku pitke vode -nabavka cisterni sa pitkom vodom i vodom za higijenske potrebe 	<ul style="list-style-type: none"> -Vatrogasna jedinica Vogošća, dežurna služba -Dom zdravlja - epidemiološka služba -Opštinska služba CZ -Vlada KS

Poplava	<ul style="list-style-type: none"> -poplave prizemnih građevina -prekid energetskih instalacija -uništenje dijelova namještaja i uređaja -zagađenje voda -prestanak rada -panika -ozljede -epidemije 	<ul style="list-style-type: none"> -izgradnja betonskog zida oko školskog dvorišta koji bi spriječio prodiranje vode u školsko dvorište - redovno održavanje kanala i šahtova za oborinske vode 	<ul style="list-style-type: none"> -evakuacija djece iz ugroženog na sigurno mjesto -isključiti iz pogona uređaje i instalacije struje -obavještavanje nadležnih službi i relevantnih partnera -izmjehanje školske dokumentacije,računara i ostalih uređaja -eventualnon pružanje prve pomoći 	<ul style="list-style-type: none"> -Opštinska služba CZ, -Elektrodistribucija Vogošća -Aktivisti MZ -Lokalno stanovništvo sa raspoloživom mehanizacijom -Dom zdravlja- -epidemiološka služba -Vlada KS
Veliki požar	<ul style="list-style-type: none"> -oštećenje ili potpuno uništenje građevine -kvarovi na instalacijama građevine -prekid energetskih instalacija -eksplozija -oštećenje ili uništenje namještaj,računara,uređaja idr. -prestanak rada -panika -ozljede,opekotine -smrt 	<ul style="list-style-type: none"> - redovno kontrolisanje ispravnosti električnih instalacija -rekonstrukcija dotrajalih,zamjena i popravak oštećenih električnih instalacija -redovno kontrolisanje ispravnosti protivpožarnih aparata - osposobljavanje rukovoditelja za evakuaciju i spašavanje -upoznavanje svih radnika s načinom evakuacije -provodenje praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja 	<ul style="list-style-type: none"> -eventualnon pružanje prve pomoći -evakuacija ugroženih osoba na sigurno mjesto -isključivanje električnih instalacija koje predstavljaju opasnost u slučaju požara da ne bi došlo do eksplozije (elektr.struja,sistem grijanja) -dojava vatrogasnoj jedinici -lokализovanje požara od strane zaduženih osoba ukoliko to ne ugrožava njihove živote -izmjehanje školske dokumentacije,bibliotečkog fonda,računara i ostalih vrijednih uređaja 	<ul style="list-style-type: none"> -Vatrogasna jedinica Vogošća,dežurna služba -Opštinska služba CZ -Elektrodistribucija Vogošća -Hitna medicinska pomoć -Policjska uprava Vogošća -Aktivisti Mz -Vlada KS

Mali požar	<ul style="list-style-type: none"> -oštećenje ili uništenje dijela građevine -kvarovi na instalacijama građevine -prekid energetskih instalacija -eksplozija -oštećenje ili uništenje namještaja, računara, uređaja idr. -panika -ozljede, opekotine 	<ul style="list-style-type: none"> - redovno kontrolisanje ispravnosti električnih instalacija -rekonstrukcija dotrajalih, zamjena i popravak oštećenih električnih instalacija -redovno kontrolisanje ispravnosti protivpožarnih aparata - osposobljavanje rukovoditelja za evakuaciju i spašavanje -upoznavanje svih radnika s načinom evakuacije -provodenje praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja -izmještanje školske dokumentacije, bibliotečkog fonda, računara i ostalih vrijednih uređaja, ukoliko su ugroženi malim požarom 	<ul style="list-style-type: none"> -eventualnon pružanje prve pomoći -evakuacija ugroženih osoba na sigurno mjesto -isključivanje električnih instalacija koje predstavljaju opasnost u slučaju požara da ne bi došlo do eksplozije(elektr.struja,sistem grijanja) -dojava vatrogasnoj jedinici -lokализovanje požara od strane zaduženih osoba ukoliko to ne ugrožava njihove živote -izmjestanje školske dokumentacije,bibliotečkog fonda,računara i ostalih vrijednih uređaja 	<ul style="list-style-type: none"> -Vatrogasna jedinica Vogošća,dežurna služba -Elektrodistribucija Vogošća -Hitna medicinska pomoć -Policijska uprava Vogošća
Nesreće u drumskom saobraćaju	<ul style="list-style-type: none"> -fizičke ozljede -trajna invalidnost -psihičke traume -panika -ugrožavanje slobode kretanja 	<ul style="list-style-type: none"> -postavljanje efikasnije i uočljivije vertikalne i horizontalne signalizacije -češća policijska kontrola saobraćaja -postavljanje upozoravajuće svjetlosne signalizacije -postavljanje stacioniranih radara -edukacija učenika kroz nastavni proces 	<ul style="list-style-type: none"> -dojava hitnoj medicinskoj pomoći -pružanje prve pomoći unesrećenom -dojava PU Vogošća -dojava roditeljima/starateljima povrijeđenog -suzbijanje panike 	<ul style="list-style-type: none"> -PU Vogošća -Hitna medicinska pomoć -Vlada KS

Olujno nevrijeme	<ul style="list-style-type: none"> -oštećenje ili potpuno uništenje građevine ili instalacija -požar -oštećenje učila, računara ostalih električnih uređaja -prestanak rada -panika -ozljeda -smrt 	<ul style="list-style-type: none"> -provjera ispravnosti i otklanjanje eventualnih nedostataka gromobrana -edukacija učenika i uposlenika škole o načinu postupanja u slučaju olujnog nevremena -zatvaranje svih otvora na objektu škole, navlačenje zavjesa na prozorska stakla -isključenje električnih uređaja -edukacija nastavnog osoblja o načinu pružanja prve medicinske pomoći prilikom udara groma 	<ul style="list-style-type: none"> -eventualnon pružanje prve pomoći -dojava nadležnim službama; vatrogasna jedinica, Civilna zaštita -dojava elektrodistribuciji o isključenju električne energije -zadržavanje učenika i uposlenika u prostorijama škole do prestanka opasnosti 	<ul style="list-style-type: none"> -Elektrodistribucija Vogošća -Vatrogasna jedinica Vogošća -Opštinski štab CZ -Hitna medicinska pomoć

Scenarij prijetnje scenarios	 = Ne treba nista mijenjati = Potrebna prilagođavanja = Nedovoljno -Potrebne velike promjene	Procjena nivoa ugroženosti/ranjivosti		
		Prije incidenta - (planovi, preventivne mjere, itd.)	Za vrijeme incidenta - Kapaciteti za odgovor i ublažavanje	Poslije incidenta - Kapaciteti za oporavak
1_mali požar				
2_veliki požar				
3_neispravnost, preopterećenj i sl.električnih Instalacija i opreme				
4_poplava				
5_suša				
6_nesreće u drumskom saobraćaju				
7_olujno nevrijeme				
8_				
9_				
10_				
11_				
12_				

ANEKS II – Preventivne mjere za smanjenje uticaja hazarda/prijetnje na školu

Hazard/ Prijetnja	Mjera	Zadatak/ Cilj	Pokazatelj	Rokovi	Nosioci	Finansijski troškovi	Relevantni partneri
Poplava	<ul style="list-style-type: none"> -izrada detaljnih planova evakuacije i spašavanja -obuka uposlenika, učenika i roditelja škole u slučaju hazarda -vježbe spašavanja i evakuacije u toku svake školske godine 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -zaštita djece, uposlenika škole, objekta i materijalnih dobara 	<ul style="list-style-type: none"> -izrađen detaljni plan evakuacije -obučeni uposlenici i ostali -provedene vježbe spašavanja u toku šk.god. 	<ul style="list-style-type: none"> -trajni zadatak 	<ul style="list-style-type: none"> -menadžment škole ili odgovorno osoblje -aktivisti opštinskog štaba CZ -Opština Vogošća -Vlada KS -aktivisti i stanovništvo MZ -rukovoditelji evakuacije i spašavanja -školsko osoblje obučeno za postupanje u slučaju poplave -nevladine organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> - po potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> -Vlada KS -Opštinski štab CZ -Elektrodistribucija -Opština Vogošća -UNDP -Save the Children -Ministarstvo sigurnosti - sektor za zaštitu i spašavanje - mediji: RTV Vogošća, ostali
						- po potrebi	-Vlada KS

Veliki požar	<ul style="list-style-type: none"> - redovno kontrolisanje ispravnosti električnih instalacija -rekonstrukcija dotrajalih, zamjena i popravak oštećenih električnih instalacija -redovno kontrolisanje ispravnosti protivpožarnih aparata i hidranata - osposobljavanje rukovoditelja za evakuaciju i spašavanje -upoznavanje svih uposlenika,učenika i roditelja s planom i načinom evakuacije 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -zaštita djece, uposlenika škole, objekta i materijalnih dobara 	<ul style="list-style-type: none"> -kontrolisane električne instalacije Rekonstruisane i popravljene dotrajale električne instalacije protivpožarna oprema kontrolisana i ispravna -osposobljeno pet osoba za evakuaciju i spašavanje -plan za zaštitu i spašavanje predstavljen učenicima i roditeljima 	<ul style="list-style-type: none"> -trajni zadatak 	<ul style="list-style-type: none"> -menadžment škole ili odgovorno osoblje -aktivisti opštinskog štaba CZ -Opština Vogošća -MONKS -aktivisti i stanovništvo MZ -rukovoditelji evakuacije i spašavanja -školsko osoblje obučeno za postupanje u slučaju velikih požara 		<ul style="list-style-type: none"> -Elektrodistribucija -Vatrogasna jedinica Vogošća dežurna služba -opštinski štab CZ -mjesna zajednica -lokalno stanovništvo s raspoloživom mehanizacijom -UNDP -Save the Children -Ministarstvo sigurnosti - sektor za zaštitu i spašavanje - mediji: RTV Vogošća, ostali
---------------------	--	---	---	---	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> -provođenje praktičnih vježbi evakuacije i spašavanja min.jednom u toku školske godine. -upoznavanje osoblja o načinu isključenja el.energije -izgradnja požarnih stepenica -proširenje ulazne kapije u školsko dvorište -omogućiti prinudne izlaze kroz prozore u suterenu zgrade -kupovina plastičnih ili drugih cisterni za vodu i punjenje istih 		<ul style="list-style-type: none"> -provedene vježbe sa djecom i osobljem upoznato osobljje o načinu sključenja el.energije -izgrađene stepenice po standardu -proširena ulazna kapija u školsko dvorište -omogućeni izlazi kroz prozore u suterenu zgrade -nabavljene cisterne za vodu i 				
--	---	--	---	--	--	--	--

			redovno održavanje				
Neispravnost, preopterećen je i sl. električnih instalacija i opreme	<p>-popravka i zamjena oštećenih električnih instalacija (djelimična rekonstrukcija)</p> <p>-redovno kontrolisanje ispravnosti instalacija, električnih uređaja i ostale opreme</p>	<p>-smanjen rizik negativnog uticaja na djecu</p> <p>-zaštita djece, uposlenika škole, objekta i materijalnih dobara</p> <p>-funkcionalne elektroinstala cije</p>	<p>Rekonstrukcija dotrajalih instalacija</p> <p>-popravljene i zamijenjene oštećene el.instalacije</p> <p>-kontrolisane i ispravne el.instalacije i ostali tehnički uređaji</p>	<p>-trajni zadatak</p>	<p>-MONKS</p> <p>-Elektrodistribucija</p> <p>-menadžment škole ili odgovorno osoblje</p>	<p>-po potrebi</p>	<p>-Vlada KS</p> <p>-Elektrodistribucija</p> <p>-UNDP</p> <p>-Save the Children</p>

Suša	<ul style="list-style-type: none"> -edukacija djece o racionalnoj potrošnji vode -pravovremeno angažovanje službi za dovoz vode 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu snabdjevenost pitkom vodom i vodom za higijenske potrebe 	<ul style="list-style-type: none"> -učenici educirani o racionalnoj potrošnji i korištenju vode obezbjedena dovoljna količina pitke vode i vode za higijenske potrebe - 	<ul style="list-style-type: none"> -u najkraćem vremenskom periodu -trajni zadatak 	<ul style="list-style-type: none"> -Vlada KS - menadžment škole -Vatrogasna služba Vogošća -Dom zdravlja - epidemiološka služba -aktivisti mjesne zajednice 	<ul style="list-style-type: none"> - po potrebi 	<ul style="list-style-type: none"> -Vlada KS -Vatrogasna jedinica Vogošća dežurna služba -Dom zdravlja - epidemiološka služba -Opštinska služba CZ - mediji: RTV Vogošća, ostali
-------------	---	--	--	---	--	--	---

Mali požar	<ul style="list-style-type: none"> -redovno kontrolisanje ispravnosti električnih instalacija -rekonstrukcija dotrajalih, zamjena i popravka oštećenih el.instalacija -redovno kontrolisanje protivpožarnih aparata i hidranata -osposobljavanje rukovodioca za evakuaciju i spašavanje -upoznavanje osoblja, učenika i roditelja sa planom evakuacije -provodenje praktičnih vježbi -kupovina cisterni za vodu i punjenje istih 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -zaštita djece, uposlenika škole, objekta i materijalnih dobara 	<ul style="list-style-type: none"> -kontrolisane električne instalacije Rekonstruisane i popravljene dotrajale električne instalacije protivpožarna oprema kontrolisana i ispravna -osposobljeno pet osoba za evakuaciju i spašavanje -upoznato osoblje o načinu isključenja el.energije 	<ul style="list-style-type: none"> -trajni zadatak 	<ul style="list-style-type: none"> -menadžment škole ili odgovorno osoblje -aktivisti opštinskog štaba CZ -Opština Vogošća -MONKS -aktivisti i stanovništvo MZ -rukovoditelji evakuacije i spašavanja -školsko osoblje obučeno za postupanje u slučaju manjih požara 	<p>Po potrebi (u zavisnosti od stepena oštećenja)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Vlada KS Elektrodistribucija -Vatrogasna jedinica Vogošća, dežurna služba -Policijска uprava Vogošća -opštinski štab CZ - mediji: RTV Vogošća, ostali
-------------------	---	---	---	---	---	---	---

			-provedene praktične vježbe spašavanja -nabavljenе cisterne za vodu i redovno održavanje				
Nesreće u drumskom saobraćaju	<ul style="list-style-type: none"> -postavljanje efikasnije i uočljivije vertikalne i horizontalne signalizacije -češća policijska kontrola saobraćaja -postavljanje upozoravajuće svjetlosne signalizacije -edukacija učenika o saobraćaju kroz nastavni proces -iniciranje ideje o izgradnji adekvatnog autobuskog stajališta 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -sigurnija djeca u saobraćaju 	<ul style="list-style-type: none"> -postavljena uočljiva vertikalna i horizontalna signalizacija -uveđena česta policijska kontrola saobraćaja -postavljena svjetlosna signalizacija -educirani učenici o saobraćaju -izgrađeno adekvatno 	-trajni zadatak	<ul style="list-style-type: none"> -MONKS -Vlada KS -MUP KS -Poličijska uprava Vogošća -Opština Vogošća 	-po potrebi	<ul style="list-style-type: none"> -Hitna medicinska pomoć -Poličijska uprava Vogošća - mediji: RTV Vogošća, ostali -Vlada KS

			autobusko stajalište				
Olujno nevrijeme	<ul style="list-style-type: none"> -provjera ispravnosti i otklanjanje eventualnih nedostataka gromobrana -edukacija učenika i uposlenika škole o načinu postupanja u slučaju olujnog nevremena -zatvaranje svih otvora na objektu 	<ul style="list-style-type: none"> -smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -zaštićena djeca, osoblje, građevina i ostala oprema koja je važna za školu 	<ul style="list-style-type: none"> -provjerena ispravnost i otklonjeni eventualni nedostaci gromobrana -edukovani učenici i uposlenici škole o načinu postupanja u slučaju olujnog nevremena 	<ul style="list-style-type: none"> -trajan zadatak 	<ul style="list-style-type: none"> -MONKS -Vlada KS -MUP KS -Poličijska uprava Vogošća -Opština Vogošća -aktivisti i stanovništvo MZ 		<ul style="list-style-type: none"> -Vlada KS -Vatrogasna jedinica Vogošća- dežurna služba

	<p>škole, navlačenje zavjesa na prozorska stakla</p> <p>-isključenje električnih uređaja</p> <p>-edukacija nastavnog osoblja o načinu pružanja prve medicinske pomoći prilikom udara groma</p>		<p>-zatvoreni svi otvori na objektu škole, navučene zavjesa na prozorska stakla</p> <p>-isključeni električni uređaji</p> <p>-edukacirano nastavno osoblje o načinu pružanja prve medicinske pomoći prilikom udara groma</p>			
--	--	--	--	--	--	--

ANEKS III – Treninzi, obuke i vježbe koje škola organizuje u cilju poboljšanja pripravnosti na prirodne i druge nesreće i incidente

Škola mora osigurati da njeni uposlenici i učenici posjeduju potrebne kompetencije/sposobnosti za zaštitu i spašavanje. Da bi obezbijedila razvijanje i održavanje relevantnih sposobnosti, planskim aktivnostima škola mora odgovoriti na pitanja kao što su:

- koje sposobnosti škola mora imati na raspolaganju,
- ko treba da bude treniran/obučen a ko mora poboljšati svoje sposobnosti i na koji način će se poboljšanje sposobnosti odvijati i održavati.

Hazard/ Prijetnja	Trening/ obuka	Zadatak/ Cilj	Evaluacija	Rokovi	Nosilac	Finansijski troškovi	Sarađuje
Poplava	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija -prevencija -provodenje praktičnih vježbi u cilju adekvatnog ponašanja u slučajevima hazarda	-adekvatno obučeni uposlenici, učenici i roditelji	-trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja	Po potrebi	-opštinski štab CZ -mjesna zajednica -Save the Children -MONKS -Vlada KS
Veliki požar	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija -prevencija -provodenje praktičnih vježbi u cilju adekvatnog ponašanja u slučajevima hazarda	-adekvatno obučeni uposlenici, učenici i roditelji	-trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja	Po potrebi	-opštinski štab CZ -mjesna zajednica -Save the Children -MONKS -vatrogasna služba

Neispravnost, preopterećenje i sl. električnih instalacija i opreme	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija -prevencija -provodenje praktičnih vježbi u cilju adekvatnog ponašanja u slučajevima hazarda	-adekvatno obučeni uposlenici, učenici i roditelji	-trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja	Po potrebi	-opštinski štab CZ -Save the Children -MONKS -elektrodistribucija Vogošća -Vlada KS
Suša	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija učenika, uposlenika i roditelja o ponašanju u situaciji nedostatka vode -prevencija nestaćice vode	-adekvatno obučeni uposlenici, učenici i roditelji	-trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja -školski odbor	Po potrebi	-opštinski štab CZ -MONKS -veterinarska služba Vogošća -dom zdravlja epidemiološka služba Vogošća -mjesna zajednica
Mali požar	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija -prevencija -provodenje praktičnih vježbi u cilju adekvatnog ponašanja u slučajevima hazarda	-adekvatno obučeni uposlenici, učenici i roditelji	-trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja	Po potrebi	-opštinski štab CZ -mjesna zajednica -MONKS -vatrogasna služba

Nesreće u drumskom saobraćaju	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija učenika, uposlenika i roditelja o ponašanju u saobraćaju -prevencija saobraćajnih nezgoda	-smanjen rizik negativnog uticaja na djecu -sigurnija djeca u saobraćaju	-eduksija djece o ponašanju u saobraćaju u toku školske godine -trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja -školski odbor	Po potrebi	-mjesna zajednica -MONKS -PU Vogošća -Dom zdravlja Vogošća
Olujno nevrijeme	-uposlenici -učenici -roditelji	-eduksija učenika, uposlenika i roditelja o ponašanju u slučaju olujnog nevremena	-smanjen rizik negativnog uticaja na djecu	-eduksija djece o ponašanju u slučaju olujnog nevremena u toku školske godine -trajan zadatak	-radna grupa za menadžment u slučaju katastrofa -razrednici -direktor -pedagog -uposlenici škole -Vijeće roditelja -školski odbor	Po potrebi	-mjesna zajednica -MONKS -PU Vogošća -Dom zdravlja Vogošća Elektrodistribucija

Tokom realizacije treninga/obuka, uposlenici i učenici škole trebaju steći/obnoviti/proširiti već stečena znanja iz oblasti zaštite i spašavanja.

ANEKS IV- Odgovorne osobe za provođenje evakuacije

<i>Red.br.</i>	<i>Ime i prezime</i>	<i>Radno mjesto (funkcija)</i>	<i>Telefon</i>	<i>Mob.telefon</i>	<i>Adresa</i>
1.	Sabiha Salčin	Direktorica škole	033/430-911	061/211-576	Jošanička 137
2.	Adis Mulaosmanović	Sekretar škole	033/430-910	061/505-813	Alipašina 14

ANEKS V – Popis opreme za zaštitu i spašavanje u školi

1. unutrašnji hidrant (21 komad + 2 vanjska hidranta)
2. aparati za gašenje požara (30 komada)
3. drvene merdevine (1 komad)
4. velike aluminijске merdevine dužine 6 metara i male merdevine (1 komad (6m) i 1 komad (male))
5. lopate (4 komada)
6. gumene čizme (1 par)

Oprema se čuva u holovima (hidranti i aparati za gašenje požara) i pomoćnoj prostoriji (drvene merdevine, lopate, kolica)

ANEKS VI- Uposlenici obučeni za spašavanje

<i>Red.br.</i>	<i>Ime i prezime</i>	<i>Radno mjesto (funkcija)</i>	<i>Telefon</i>	<i>Mob.telefon</i>	<i>Adresa</i>
1.	Halilović Nedžad	Nastavnik tehničke kulture	/	061/383-279	Merzuka Feriza 11
2.	Šahmanija Hanka	Nastavnik razredne nastave	/	061/356-641	Samira Radovca 35
3.	Bešlija Merima	Nastavnik engleskog jezika	/	061/717-694	Dreskovača 3
4.	Mehmedović Adil	Domar/ložač škole	/	061/804-041	Ahmeda Rizve 49

NAPOMENA: Navedeno osoblje je prošlo teoretski i nedovoljno praktični dio obuke. U narednom periodu planiramo dopuniti teoretska i praktična znanja uposlenika o spašavanju.

ANEKS VII- Uposlenici obučeni za pružanje prve (medicinske) pomoći

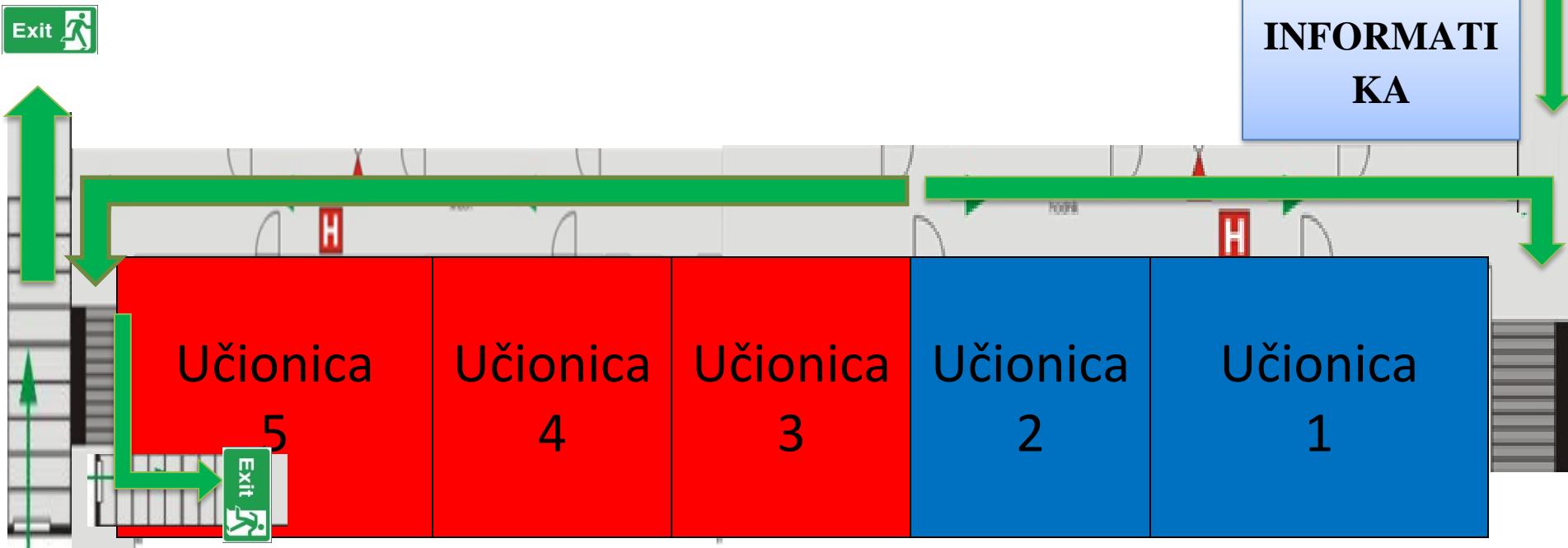
Red.br.	Ime i prezime	Radno mjesto (funkcija)	Telefon	Mob.telefon	Adresa
1.	Jašarević Amela	Pedagog škole	033/424-260	062/216-727	Blagovac I 8 a
2.	Djedović Emina	Nastavnik biologije	033/430-608	061/333-788	24.juna 26
3.	Hadžić Emin	Nastavnik tjelesnog i zdravstvenog odgoja	/	061/700-367	Nikole Šopa 181
4.	Prnjavorac Amela	Nastavnik tjelesnog i zdravstvenog odgoja	/	061/339-480	Kolodvorska 3

PRILOG 1.

**SITUACIJSKI PLAN
SPAŠAVANJA I EVAKUACIJE
(PO ETAŽAMA ZGRADE)**

PLAN EVAKUACIJE II sprat

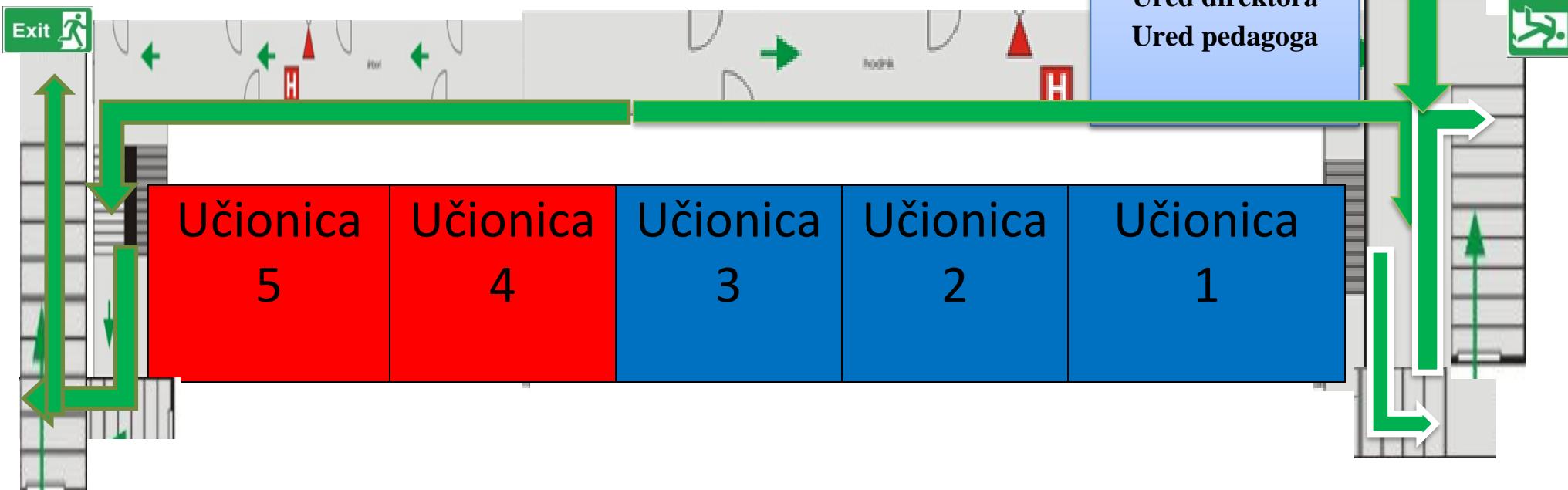
IZLAZ NA ŠKOLSKO IGRALIŠTE

IZLAZ U ŠKOLSKO DVORIŠTE

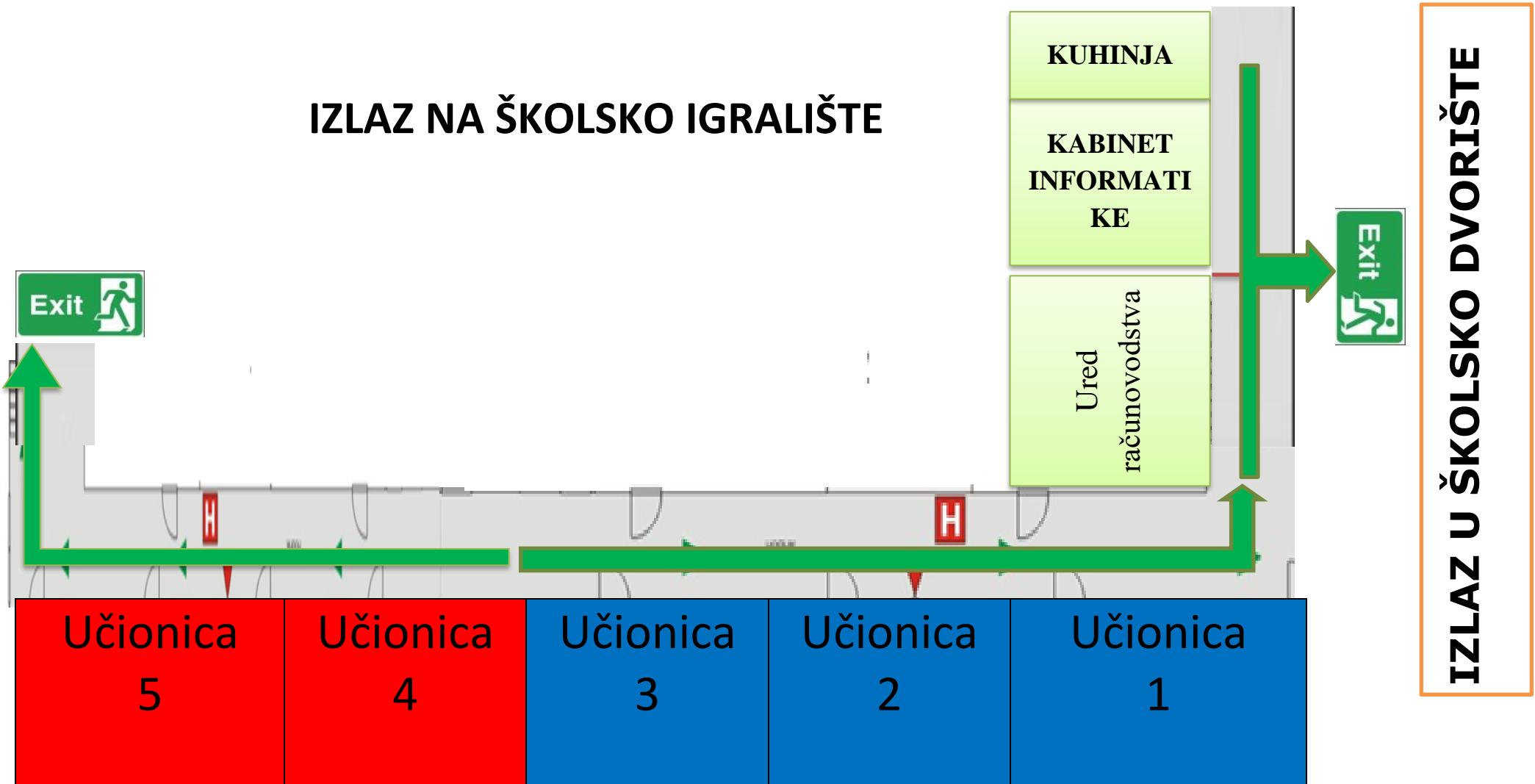
PLAN EVAKUACIJE I sprat

IZLAZ NA ŠKOLSKO IGRALIŠTE

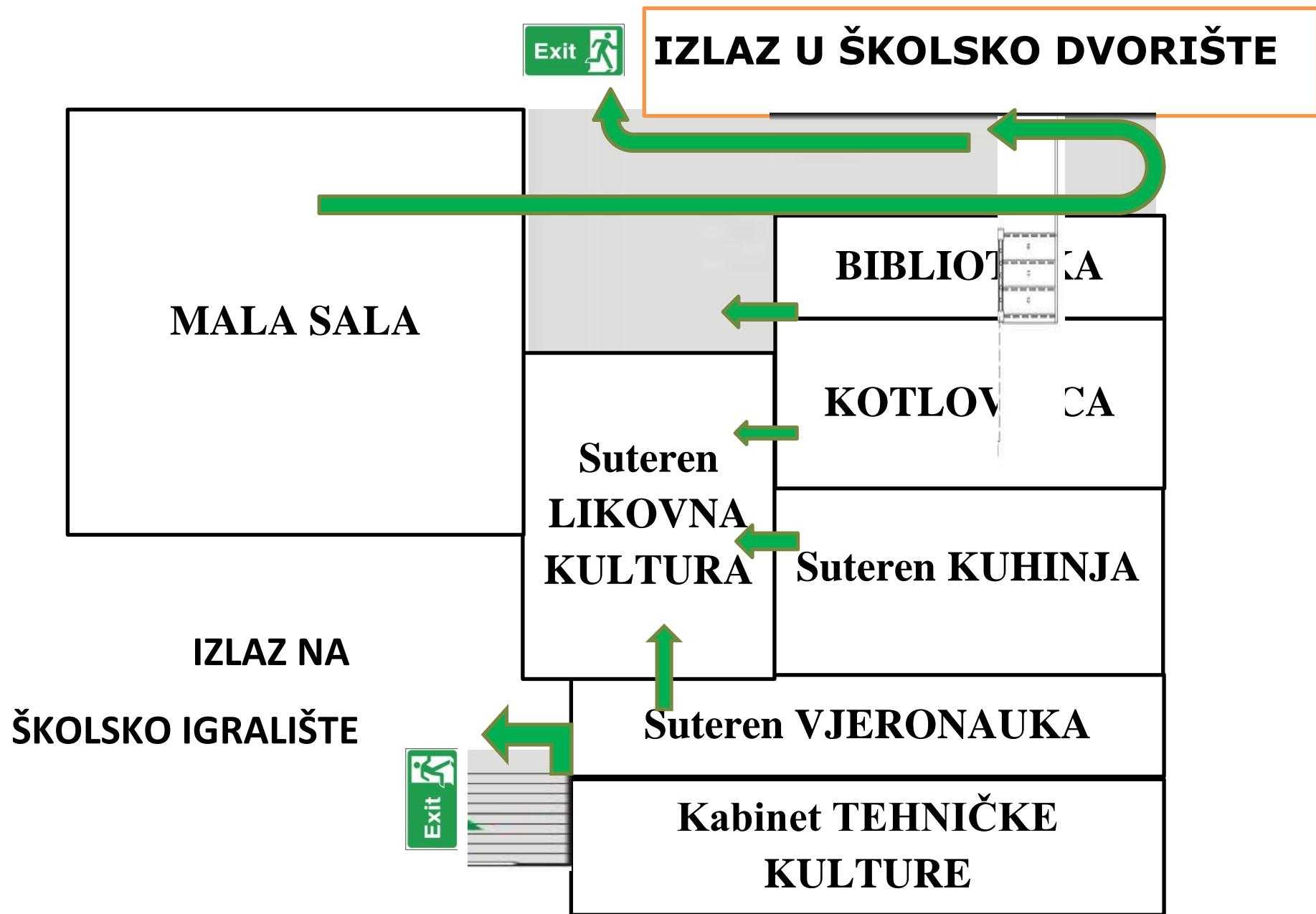

IZLAZ U ŠKOLSKO DVORIŠTE

PLANE EVAKUACIJE prizemlje

PLAN EVAKUACIJE suteren

PLAN EVAKUACIJE –velika sala

IZLAZ NA ŠKOLSKO IGRALIŠTE

